

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 1 luvun 4 §:n 2 momentti, 2 luvun 10 §:n 5 momentti, 3 luvun 4 §:n 1 momentti, 4 luvun 7 §:n 1 momentin 13 kohta, 6 luvun 9 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 1 luvun 4 §:n 2 momentti laissa 1560/2009, 2 luvun 10 §:n 5 momentti laissa 1477/2016, 3 luvun 4 §:n 1 momentti ja 4 luvun 7 §:n 1 momentin 13 kohta laissa 1457/2016 ja 6 luvun 9 §:n 1 momentti laissa 1418/2019, sekä
lisätään 1 luvun 2 §:ään siitä lailla 1374/2014 kumotun 3 momentin tilalle uusi 3 momentti, 2 a lukuun uusi 16 § sekä 4 luvun 7 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1457/2016, uusi 14 kohta ja lakiin siitä lailla 1188/2009 kumotun 9 luvun tilalle uusi 9 luku seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Etuudet

Irtisanotulle 55 vuotta täyttäneelle henkilölle maksetaan muutosturvarahaa tämän lain 9 luvussa säädetyn edellytyksin.

4 §

Lain toimeenpano

Tämän lain mukaiset toimeenpanotehtävät hoitaa työmarkkinatuen ja peruspäivärahan osalta Kansaneläkelaitos ja ansiopäivärahan osalta työttömyyskassalaisia tarkoitettut työttömyyskassat. Lain 9 luvussa tarkoitettun muutosturvarahan toimeenpanotehtävät hoitaa työttömyyskassassa vakuutettuina olevien osalta työttömyyskassa ja muiden osalta Kansaneläkelaitos.

2 luku

Etuuden saamisen yleiset työvoimapolitiittiset edellytykset

10 §

Opiskelu

Osallistumista työnantajan työsopimuslain 7 luvun 13 §:n tai merityösopimuslain 8 luvun 11 §:n nojalla järjestämään tai hankkimaan koulutukseen ei pidetä päätoimisena opiskeluna. Jos työnantaja kustantaa työntekijän itsensä hankkiman koulutuksen kokonaan tai osittain, koulutusta ei pidetä tätä pykälää sovellettaessa työnantajan järjestämänä tai hankkimana. Päätoimisena opiskeluna ei pidetä myöskään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 a luvussa tarkoitettua muutosturvakoulutusta.

2 a luku

Työvoimapolitiittisesti moitittava menettely

16 §

Tämän luvun poikkeava soveltaminen 55 vuotta täyttäneisiin

Edellä 9 §:n 1 momentin 9 ja 10 kohdassa ja 10 §:n 1 momentissa säädettyä ei sovelleta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 a luvussa tarkoitettuun muutosturvakoulutukseen.

Edellä 9 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädettyä sovelletaan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 a luvun 2 §:n 1 momentissa kohdassa säädetty edellytykset täyttävään henkilöön siitä lukien, kun työsuhteen päättymisestä on kulunut kuusi kuukautta.

3 luku

Etuuden saamisen yleiset rajoitukset

4 §

Estävät sosiaalietuudet

Samalta ajalta voidaan maksaa vain yhtä tämän lain mukaista työttömyysetuutta. Peruspäivärahaa ei makseta siltä ajalta, jolta työnhakijalle maksetaan ansiopäivärahaa. Liikkuvuusavustuksen ja muutosturvarahan maksaminen eivät estä ansiopäivärahan, peruspäivärahan tai työmarkkinatuen maksamista.

4 luku

Sovitelu ja vähennetty työttömyysetuus

7 §

Sosiaalietuuksien vaikutus työttömyysetuuteen

Jos henkilö saa muuta kuin 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua lakisääteistä etuutta tai saa työkyvyttömyyseläkettä toisen valtion lainsäädännön mukaan taikka kansaneläkettä kansaneläkelain 12 §:n 4 momentin perusteella, hänen täysimääräisestä työttömyysetuudestaan vähennetään sosiaalietuus. Tällöin ei kuitenkaan seuraavia eläkkeitä ja sosiaalietuuksia oteta huomioon:

-
- 13) liikkuvuusavustuksena maksettava työttömyysetuus;
 - 14) 9 luvussa tarkoitettu muutosturvaraha.
-

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

9 §

Lisäpäiväoikeus

Palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa maksetaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä sen kalenterikuukauden loppuun saakka, jona työnhakija täyttää 3 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyn työttömyysetuuden myöntämisen enimmäisiän, jos hän on syntynyt:

- 1) vuosina 1957—1960 ja jos hän on täyttänyt 61 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä;
 - 2) vuonna 1961 tai 1962 ja jos hän on täyttänyt 62 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä;
 - 3) vuonna 1963 ja jos hän on täyttänyt 63 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä;
 - 4) vuonna 1964 ja jos hän on täyttänyt 64 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä.
-

9 luku

Muutosturvaraha

1 §

Oikeus muutosturvarahaan

Muutosturvarahaan on oikeus julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 a luvun 2 §:n 1 momentissa tarkoitettulla muutosturvan piiriin kuuluvalla henkilöllä.

Työ- ja elinkeinotoimisto antaa työttömyyskassalle tai Kansaneläkelaitokselle lausunnon siitä, täyttääkö henkilö 1 momentissa ja 3 §:ssä tarkoitettut edellytykset. Lausuntoon sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään työvoimapolitiisesta lausunnosta.

2 §

Muutosturvarahan määrä

Muutosturvarahan perusteena otetaan huomioon irtisanovan työnantajan maksama vakuutusenaalainen palkka ja muu ansiotulona pidettävä vastike, joka on maksettu päättyvän työsuhteen perusteella irtisanomispäivää edeltävien 12 kalenterikuukauden aikana.

Muutosturvarahan suuruus lasketaan jakamalla 1 momentissa tarkoitettu palkkasumma kahdellatoista.

3 §

Muutosturvarahan rajoitukset

Muutosturvarahaan ei ole oikeutta, jos irtisanomisaikana tapahtuvien muutosten johdosta irtisanotun henkilön työsuhde jatkuu samalla työnantajalla tai työsuhde päättyy työntekijän henkilöön liittyvällä perusteella.

4 §

Muutosturvarahan toimeenpano

Työttömyyskassassa vakuutettuna oleva työnhakija hakee muutosturvarahaa kirjallisesti siltä työttömyyskassalta, jonka jäsen hän on irtisanomispäivänä, ja muu työnhakija Kansaneläkelaitokselta.

Muutosturvarahaa ei ilman painavaa syytä myönnetä, jos muutosturvarahaa koskeva hakemus on tullut vireille yli kolmen kuukauden kuluttua työsuhteen päättymisestä.

Jollei tässä luvussa toisin säädetä, muutosturvarahaan sovelletaan:

- 1) 11 luvun 1 §:ää (työttömyysetuuden hakeminen);
- 2) 11 luvun 1 a §:ää (työttömyysetuushakemuksen käsittely);
- 3) 11 luvun 2 §:ää (velvollisuus tietojen antamiseen);
- 4) 11 luvun 3 §:ää (etuutta koskeva päätös);
- 5) 11 luvun 10 §:ää (takaisinperintä);
- 6) 11 luvun 13 §:ää (kuittaaminen);
- 7) 11 luvun 15 a §:ää (takaisinperintäsaatavan vanhentuminen);
- 8) 12 lukua (muutoksenhaku);
- 9) 13 luvun 1, 3—6, 8 ja 10 §:ää (eräät tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset).

5 §

Muutosturvarahan maksaminen

Muutosturvaraha maksetaan hakemuksesta muutosturvarahaan oikeutetun ilmoittamalle Euroopan unionissa sijaitsevalla tilille. Muutosturvaraha voidaan maksaa muullakin tavalla, jos tilille maksaminen ei ole mahdollista tai jos etuuden saaja esittää Kansaneläkelaitoksen tai työttömyyskassan hyväksymän erityisen syyn.

6 §

Asetuksenantovaltuus

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää tarkemmin:

- 1) muutosturvarahan suuruuden laskemisesta;
- 2) muutosturvarahan hakemisesta ja sen yhteydessä annettavista selvityksistä;
- 3) muutosturvarahan maksamisesta.

Tarkempia säännöksiä 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun lausunnon antamisesta ja lausuntoon sisällytettävistä tiedoista voidaan antaa työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023. Sitä sovelletaan, jos työsuhteen irtisanomispäivä on 1.1.2023 tai sen jälkeen.

Naantalissa ja Helsingissä 8.7.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen